

TANTÁRGYLEÍRÁS

I.					
Intézmény neve		Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad			
Kar		Gazdaság és Társadalomtudományi Kar			
Szak		Menedzsment			
Tantárgy megnevezése		<i>Controlling</i>		A tantárgy típusa	
				DF	DD
				X	
II.					
		Tantárgy felépítése (heti óraszám)			
Szemeszter	Kreditek száma	Előadás	Szeminárium	Gyakorlat	Projekt
6	5	2	2		
III.					
Tantárgy besorolása		kötelező	opcionális	fakultatív	
(x–el jelölni)		X			
IV.					
Tantárgy oktatója					
	előadás	szeminárium	gyakorlat	projekt	
Vezetéknév, keresztnév	Dr. Tarnóczy Tibor	Dr. Kulcsár Edina			
Intézmény	PKE Gazdaság és Társadalomtudományi Kar	PKE Gazdaság és Társadalomtudományi Kar			
Tanszék/Intézet	Gazdaságtudományi Tanszék	Gazdaságtudományi Tanszék			
Tudományos fokozat	PhD	PhD			
Didaktikai fokozat	docens	adjunktus			
Besorolás (főállású /társult)	főállású	főállású			
Életkor	67				
V.					

A tantárgy célkitűzései:**Általános célkitűzések:**

A kurzus a controlling funkció megvalósulásának vizsgálatát tűzi ki célul: elméleti ismereteket, gyakorlati tapasztalatokat, modelleket és esettanulmányokat kínál a menedzsmentkontroll folyamatának és eszközeinek bemutatásához. A tárgy kialakításánál fő szempont volt, hogy a hallgatók megértsék és megtanulják alkalmazni, értő módon használni a menedzsmentkontroll témaköréhez tartozó alapvető fogalmakat. Lássák, hogy egy körültekintően kiépített és működtetett controlling-rendszer miképpen járulhat hozzá a szervezet céljainak, stratégiáinak megvalósulásához. Képesek legyenek értelmezni és kezelni a controlling-rendszer kiépítése és működtetése kapcsán felmerülő alapvető problémákat.

Kognitív kompetenciák:

- a gazdasági gondolkodás továbbfejlesztése
- a komplex elemzési készség fejlesztése
- az üzleti kommunikáció szintjének emelése
- a számolási készség fejlesztése

Szakmai kompetenciák:

- a vállalati controlling rendszer szerepének és működésének megértése,
- a vállalati költséggazdálkodás és tervezés jobb megértésének elősegítése, az alkalmazási készség fejlesztése
- a gazdasági összefüggések feltárásának és értelmezésének javítása
- a rendszergondolkodás fejlesztése
- a modellalkotási képesség emelése
- a döntéshozatali képesség erősítése

Érzelmi és érték-kompetenciák:

- a csoportban végzett munka, a team munka erősítése
- az egyéni teljesítmények javítása
- a változáshoz való alkalmazkodás javítása

VI.**Tantárgy tartalma**

	VI.1. Előadások	Óra- szám
1. hét	<p>Téma: A számvitel, a vezetői számvitel, a vállalati pénzügyek és a controlling. A controlling fogalma. A controlling koncepció lényege. A controller és feladata.</p> <p>Kulcsszavak: Számvitel, vezetői számvitel, vállalati pénzügyek, controlling, controller</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2

2. hét	<p>Téma: A controlling rendszerszemlélete. Holisztikus menedzsment és controlling. Kibernetika és controlling. Komplex rendszerek irányítása a globális világban.</p> <p>Kulcsszavak: Rendszer, holizmus, rendszerszemlélet, kibernetika, irányítás, kommunikáció, globalizáció</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
3. hét	<p>Téma: A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása.</p> <p>Kulcsszavak: vállalat, controlling szervezet, vállalati életciklusok, controlling fejlődése, controlling rendszerek</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
4. hét	<p>Téma: Érdekeltségi központok, kialakításuk és szerepük a vállalatban.</p> <p>Kulcsszavak: árbevétel központ, költségközpont, profitközpont, befektetési központ</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
5. hét	<p>Téma: A vállalati teljesítménymérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek.</p> <p>Kulcsszavak: vállalati teljesítmény, teljesítménymérés, vállalati stratégia, teljesítmény prizma</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
6. hét	<p>Téma: Vállalati teljesítménymérési rendszerek.</p> <p>Kulcsszavak: BSC, Skandia Navigator, kulcs mutatószámok (KPI), benchmarking</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2

7. hét	<p>Téma: Gazdasági hozzáadott költség, piaci hozzáadott költség</p> <p>Kulcsszavak: NOPAT, EVA, MVA, tőkeköltség</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
8. hét	<p>Téma: Vállalati költséggazdálkodás. Költséggazdálkodási rendszerek.</p> <p>Kulcsszavak: költségek, költségelemzés, költségtervezés, költségfelosztás</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
9. hét	<p>Téma: Költséggazdálkodási rendszerek. Integrált költségszámítási rendszerek.</p> <p>Kulcsszavak: tevékenység alapú költségszámítás, folyamat költségszámítás</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
10. hét	<p>Téma: Vállalati tervezés. A controlling szerepe a vállalati tervezésben. Különböző tervezési szintek controlling támogatása.</p> <p>Kulcsszavak: vállalati tervezés, operatív tervezés, stratégiai tervezés</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
11. hét	<p>Téma: Új irányzatok a vállalati tervezésben.</p> <p>Kulcsszavak: kerettervezés, rugalmas tervezés, folyamatos tervezés, beyond budgeting</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
12. hét	<p>Téma: A vállalati intellektuális tőke szerepe, értékelési lehetőségei.</p> <p>Kulcsszavak: intellektuális tőke, humántőke, szervezeti tőke, kapcsolati tőke</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2

13. hét	<p>Téma: Funkcionális controlling rendszerek</p> <p>Kulcsszavak: pénzügyi controlling, logisztikai controlling, humáncontrolling, környezetcontrolling</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
14. hét	<p>Téma: A controlling informatikai támogatása.</p> <p>Kulcsszavak: vállalatirányítási rendszerek (ERP), vezetői információrendszerek (EIS), döntéstámogató rendszerek (DSS), szakértői rendszerek (ES)</p> <p>Bibliográfia: Maczó K. - Horváth E-né (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., 2007. Anthony, R. N. - Govindarajan, V.: Menedzsmentkontroll-rendszerek. Panem kiadó - IFUA Horváth & Partners, Budapest, 2013. ISBN 978-9-635455-12-6</p>	2
	VI. B. Szemináriumok	Óra-szám
1. hét	<p>Téma: Beszélgetés a vezetői számvitel feladatáról és kapcsolatáról a controllinggal.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött anyagok elolvasása és aktívan részt venni azok megbeszélésében.</p>	2
2. hét	<p>Téma: A controlling koncepcióhoz és a controlleri funkcióhoz kapcsolódó cikkek megbeszélése.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött cikkek elolvasása és aktívan részt venni azok megbeszélésében.</p>	2
3. hét	<p>Téma: A controlling rendszer kialakításával kapcsolatos esettanulmány megbeszélése.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött esettanulmány megismerése és aktívan részt venni annak megbeszélésében.</p>	2
4. hét	<p>Téma: Az érdekeltségi központokhoz kapcsolódó esettanulmány megbeszélése.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött esettanulmány megismerése és aktívan részt venni annak megbeszélésében.</p>	2
5. hét	<p>Téma: A teljesítményméréshez kapcsolódó anyagok megbeszélése.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött anyagok elolvasása és aktívan részt venni azok megbeszélésében.</p>	2
6. hét	<p>Téma: Teljesítményméréshez kapcsolódó számítások bemutatása.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött anyagok megismerése.</p>	2
7. hét	<p>Téma: Költségszámítási esettanulmányok megoldása.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött esettanulmányok megismerése és aktívan részt venni azok megbeszélésében.</p>	2
8. hét	<p>Téma: Költségszámítási feladatok megoldása.</p> <p>A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött feladatok megoldásában történő aktív részvétel.</p>	2

9. hét	Téma: Költségszámítási feladatok megoldása. A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött feladatok megoldásában történő aktívan részvétel.	2
10. hét	Téma: Költségszámítási esettanulmányok megoldása. A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött esettanulmányok megismerése és aktívan részt venni azok megbeszélésében.	2
11. hét	Téma: A vállalati tervezéssel kapcsolatos cikkek, anyagok megveszélése. A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött cikkek, anyagok megismerése és aktívan részt venni azok megbeszélésében.	2
12. hét	Téma: A vállalati tervezéssel kapcsolatos cikkek, anyagok megveszélése. A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött cikkek, anyagok megismerése és aktívan részt venni azok megbeszélésében.	2
13. hét	Téma: Az intellektuális tőke értékelésével kapcsolatos feladat megoldásának megbeszélése. A hallgató kötelezettségei (feladatai): A szak honlapjára feltöltött anyagok megismerése és aktívan részt venni azok megbeszélésében.	2
14. hét	Téma: A hallgató kötelezettségei (feladatai): Aktívan részt venni a feladatok megoldásában és a megoldások értékelésében.	2

VII. Általános bibliográfia

Horváth&Partners: Controlling, Complex, Budapest, 2008
 Robert S. K. – Atkinson, A. A.: Vezetői Üzleti Gazdaságtan, Panem, Budapest, 2003.
 Kaplan, R. S. - Norton, D. P.: A stratégiaközpontú szervezet. Panem Kiadó, 2002.
 Kaplan, R. S. - Cooper, R.: Költség és hatás - Integrált költségszámítási rendszerek, Panem Kiadó, 2001.

VIII.

Tevékenységi formák	Didaktikai módszerek
Előadás	Az elméleti anyag bemutatása és megbeszélése
Szeminárium	Esettanulmányok és feladatok megoldása és értékelése, cikkek megbeszélése.

IX.

Értékelés formája	Értékelés (írásbeli, írásbeli és szóbeli, szóbeli, teszt, gyakorlat, egyéb)	Százalék az érdemjegyből
Vizsga	<ul style="list-style-type: none"> • feladatmegoldás • esettanulmány megoldás • szóbeli vizsga 	25 % 25 % 50 %
Kollokvium		
Szeminárium		

Egyéb pontosítások:

Dátum
2021.10.06.

Tantárgy oktatója,
Dr. Tarnóczy Tibor

Dr. Kulcsár Edina